vovací) aneb odepře výpověď a přísahu, má soud exekuční k návrhu na něho vazbu uvaliti, by výpověď přísežná byla vynucena. Vazba končí složením výpovědi a přísahy a její úhrnná doba nesmí převyšovati 6 měsíců (§§ 47 a 48 ex. ř., viz čl. Přísaha vyjevovací).

III. Vězení v konkursu.

Soud konkursní má ihned, zahájiv konkurs, uvážiti a usnésti se, má-li býti proti úpadci uvalena vazba pro podezření z útěku Nebyla-li vazba uvalena hned při zahájení konkursu, může ji soud konkursní — není-li ještě zvolen výbor věřitelský, nařídíti jen k návrhu jednoho neb více věřitelů neb správce podstaty, po volbě výboru však jen k návrhu tohoto, pokud se týče věřitelstva (§§ 144, 99 konk. ř.). Exekuční vazba úpadce místa má, když nepředloží seznam jmění a dluhů neb zdráhá se vykonati přísahu vyjevovací (§ 96 konk. ř.), neb tvrdošijně odpírá rozkazům soudu konkursního. Odepře-li úpadce vykonati přísahu, oznámí se to státnímu zastupitelství (§ 100 konk. ř.). Vazba exekuční (§ 99 konk. ř.) i opatrovací vykonána buď dle předpisů ex. ř. a nesmí trvati déle 6 měsíců. Výživné uvězněného jest nákladem podstaty. K návrhu výboru věřitelského pokud se týče věřitelova (§ 144 konk. ř.) může vazba býti vykonána pouze domácně. I soud konkursní může dle svého uvážení vazbu domácí nařídíti, avšak nesmí z toho beze svolení výboru věřitelského vzejíti podstatě větší náklady (§ 101 konk. ř.). O zrušení vazby rozhodne soud konkursní, slyšev zprávu konkursního komisaře, vzhledem k důvodu zatčení dle svého uvážení. Nařídí-li zrušení vazby, budiž o tom vždy vyrozuměno státní zastupitelství.

Vězení (v právu trestním).

Vězení jest trestem na svobodě při přečinech a přestupcích (§§ 244 až 247, 253—257 a 261, 262 tr. z.). Rozeznáváme dva stupně: vězení prosté a vězení tuhé. První stupeň záleží v zavření ve věznici bez želez; odsouzenci zůstavuje se na vůli, může-li sobě výživu opatřiti buď z vlastních prostředků nebo pomocí svých příslušníků, aby se zaměstnával dle své libosti. Jsou-li tu okolnosti zvláštního zřetele hodné lze vězení, které jest uloženo na určitý čin trestní (rozh. kas. s. ze dne 20. listopadu 1880 č. sb. 292 a ze dne 18. října 1881 č. sb. 375) změniti v pokutu peněžitou, přiměřenou majetkovým poměrům odsouzence nebo též ve vězení domácí, když odsouzený je bezúhonné pověsti a když by jsa vzdálen svého příbytku, nemohl pečovati o svůj úřad, své zaměstnání nebo svou výživu. Státi se tak může buď proti pouhému slibu odsouzeného, že se z domu nevzdálí, nebo v ten způsob, že se postaví před dům stráž. Vězením domácím zavazuje se odsouzený, že se pod žádnou záminkou z domu nevzdálí pod trestem, že by zbývající čas vězení stráviti musil ve veřejné věznici. Při tuhém vězení chová se odsouzenec sice též bez želez, avšak strava a práce dává se mu taková, jak toho vyžaduje zařízení trestnice. Nedovoluje se mu, aby se s někým scházel za nepřítomnosti dozorce vězňů a rozmlouvati smí jen v jazyku, jemuž tento rozumí. Z pravidla trvá nejkratší vězení 24 hodin, nejdelší 6 měsíců (výminečně až 3 roky).

Oba stupně vězení mohou býti zostřeny posty (při prostém vězení obmezí se odsouzenec na stravu tuhého vězení, při tuhém vězení na vodu a chléb, nejvýše však dvakráte týdně a nikdy dva dny po sobě jdoucí), těžší prací, přikázáním tvrdého lůžka (ne však častěji než dvakrát v týdnu a ne dva dny po sobě), přidržením v samovazbě (nepřetrženě ne déle než

14 dní a pak zase až po měsíci) a uzavřením o samotě v temné komůrce (bez přetržení ne déle než 24 hodin a pak teprve po týdnu a po celý čas trestu nejvýš desetkrát).

S tím, co uvedeno, souhlasí podstatně též vojenský trestní zákon a tr. z. pro Bosnu a Hercegovinu. Toliko ve příčině místa, kde se vězení odbývá, rozeznává voj. tr. z. vzhledem k osobní vlastnosti odsouzeného, vedle domácího vězení ještě pevnostní a posádkové vězení.

Vězení (v právu trestním důchodkovém).

Důchodkový tr. zákon rozeznává podobně jako obecný tr. zákon dva stupně vězení, a sice prosté vězení, jež se uvaluje bez dodatku a tuhé vězení (§ 56), dále samostatné vězení a doplňovací vězení, které místo má, má-li se pokuta peněžitá v zákoně vyslovená zaměniti za vězení (§§ 116—123 tr. z. důch.).

I. Způsob výkonu.

Vězení vykonává se týmž způsobem, který předepsán jest obecným z. tr. při stihání přečinů pro trest vězení stejného stupně. Osoby, jež přestoupily zákon důchodkový, chovají se po dobu vyšetřování a výkonu trestu vězení ve vězeních soudů okresních (nař. min. spr. a fin. ze dne 4. května 1868 č. 37 ř. z.). Byly-li do vězení odsouzeny pro přestupky důchodkové osoby v činné službě vojenské se nalézající, mohou trest odpykati ve vojenském vězení (nař. říš. min. vál. ze dne 26. března 1878 č. 36 ř. z.). Pachatelé, kteří nepřekročili 14. rok, buďtež při trestu vězení přiměřeně zaměstnáni a též v náboženství vyučováni (§ 85 tr. z. důch.). Trest vězení vykonává se z pravidla po celou přisouzenou dobu bez přerušení; hrozí-li však z toho úpadek živnosti odsouzeného neb jeho rodiny, může býti trest jednoduchého vězení vykonán v odděleních s mezičasím nejdéle 14 dnů (§§ 58 a 59 tr. z. důch.).

II. Trvání vězení.

Nejkratší doba obnáší 24 hodiny, nejdelší 4 roky; při pachatelích, kteří překročili sice 10. avšak ne 14. rok věku svého, nesmí doba vězení převyšovati 6 měsíců, při ostatních nezletilcích, kteří nepřekročili 20. rok, 1 rok (§§ 60 a 84 tr. z. důch.).

III. Zostření.

Toto je buď arbitrérní, kde je zákon přenechává uvážení soudcovu, buď obligatorní, kde je zákon nařizuje. Zostření má místo, sběhne-li se dvé nebo více trestních činů. Trest vězení může býti zostřen:

a) ztrátou práv a oprávnění (živnostenských oprávnění);

b) vyhostěním;

c) uveřejněním jména pachatele (v novinách) (§§ 63, 65, 70—72, 73, 78 tr. z. důch.). Způsoby zostření jsou tytéž jako v obecném zák. tr.

IV. Přeměna pokuty peněžité ve vězení.

Pokutu peněžitou lze změniti ve vězení v těchto případech:

1. Nejvyšší výměra pokut peněžitých obnáší 10.000 zl., nelze-li se domoci věci, kterou stal se přestupek; převyšuje-li pokuta, kterou sluší vyměřiti, obnos 10.000 zl., lze místo přebytku uložiti přiměřený trest vězení (§ 41 tr. z. důch.);

2. je-li pokuta nedobytnou;

3. neb může se státi nedobytnou během dlouhé doby;

4. byla-li by pokutou peněžitou značně stižena další výživa odsouzeného neb jeho rodiny;